

[Transcript] Dagens Eko / Ledarna som hetsar mot Sverige efter koranbrändningen

Cecilia, vad ger det för bild av Sverige när vi uppmärksammas för de här koranbrändningarna? Det ändrar en ganska positiv bild av Sverige som många har i omvärlden, eftersom många tror att det är Sverige som bränner koranen inte en enskild person. Det här är dagens Eko med Karl Kadhammar i dag, ledarna som hetsar mot Sverige efter koranbrändningen.

Det är den 28 juni 2023.

Den muslimska högtiden Id ska fias, men anledningen till den stora folksamlingen utanför Moskén på medborgare platsen i Stockholm är en helt annan.

In till Moskén bakom polisens blåa avspärrningsband står 37-årig Salwan Momika iförd soglasögon och blåskjorta med en koran i handen.

Så tänder han eld på koranen och håller upp den.

Burop och självzord hörs från åskådarna, men Salwan Momika ler.

Till Aftonbladet har han sagt att han citat

inte respekterar en bok som uppmanar till att döda mig och alla som inte är muslimer, slut citat.

Han har fått tillstånd att utföra den här aktionen och nu kavlar sändelsen ut över hela världen.

We do condemn it, we're deeply concerned by the act.

It's the latest obstacle in Sweden's bid to join NATO.

Gäste Cecilia Uden mellan Östernkoisbondent.

Ja Cecilia, vi ska snart komma till den här senaste i raden av uppmärksammade koranbrändningar i Sverige.

Men innan vi kommer dit, om vi tittar på några historiska fall av medvetna provocationer mot Islam och muslimer. Vad har vi då?

Ja, vi har allt ifrån ganska sofistikerad, intellektuell, religioskritik till dessa mer vulgära sätt att utöva sin yttrandefrihet på som vi ser i bacon in lindade koransidor som eldas upp.

Och den första provocationen som fick stor uppmärksamhet var naturligtvis Salman Rosch viss satans verserna.

Som publicerades hösten 1988

Och ett par månader senare utfärdade Irans Ayatollah Khomeini en fatwa med belöning till den som skulle lyckas döda Rosch.

Och de här satans verserna, vad var det för någonting?

Satans verserna är en roman som handlar om migranterfarenheter i Storbritannien egentligen men där har Rosch det ifrågasatt när profeten Mohammed fick koranen nedsänd till sig och han spekulerar där kring att profeten skulle ha tagit fel på satans verser och guds verser

att det var satan som viskade vissa saker i örat på profeten

så att det här blev en roman som provocerade en hel muslimsk värld

men som eldades på av Irans ledare Ayatollah Khomeini.

Det blev en fatwa, det blev ett dödshot mot Salman Rosti som inte kunde leva ett normalt liv efter 1989

och han har levt under polisbeskytt sedan dess

men så småningom började han leva ett normalt liv i New York

men faran var inte övervisade sig

[Transcript] Dagens Eko / Ledarna som hetsar mot Sverige efter koranbränningen

i augusti 2022 satt han på en scen i en aula
i Tchatakwa i delstaten New York och skulle hålla en föreläsning
och han hade nog inte någon som helst föraning om vad som skulle kunna ske där
När en man ur publiken rusade upp på scenen med en kniv och knivhögrors
det är väldigt allvarligt han förlorade synen på ena ögat
Finns det fler exempel på kraftfulla reaktioner på den här typen av provokationer?
Ja absolut, vi har ju också den hålländske filmaren och provokatören Theo van Gogh
som mördades 2004 efter att ha gjort filmen under kastelse
om våld mot kvinnor inom islam
Sen kom Mohammed Karikatyrerna i Jyllands posten 2005
och så småningom också Charlie Hebdo Karikatyrerna
som ledde till ett attentat mot tidningen Charlie Hebdo i Paris
där tolv personer miste livet
Och i Sverige har vi ju haft Lars Wilks rondellhund
Jag har inga politiska implikationer utan det här är ju fråga om att se
vad går gränserna och hur ska vi debattera sina fenomen?
Som publicerades 2007 i Narkis Allehanda
det är en blyertstäckning av Lars Wilks rondellhund
och det ledde till protester i Iran, demonstrationer i Pakistan
El Qaeda utlovar den belöning
Han överföljs när han föreläste i Uppsala och Kalvsta
och var också måltavla för en attack i Köpenhamn
och fick leva under polisbeskydd fram till sin död i en bil och lycka
Detta var det stora svenska exemplet för koranbränningarna
som ju är ett senare fenomen
Och då kommer vi till de här koranbränningarna
När är det det tar fart?
I och med dansken Rasmus Pellodans koranbränning
som ledde till poskuploppen posken 2022
Polisbilar, ambulanser, satisibrand
och det var ett mycket allvarligt upplopp
som orsakades av denna koranbränning
men som också fördömdes av muslimer
Ja och det som kanske fick ännu större uppmärksamhet internationellt
var när han ställde sig utanför den turkiska ambassaden
den dumma boken
Det är en januari idag i Stockholm
Han står utanför ambassaden i svarta kläder
någon sorts keps och låter sig filmas
av någon som han har haft med sig
det kravallstaket är avsperrat
man ser utöver vattnet
och där står han och pratar länge
om att han ska bränna den här dumma boken

han säger först på engelska och sen på svenska
och sen gör han det
Och vad blir reaktionerna då?
Den mest omedelbara reaktionen kom från Turkiet
Där är han hotade med
att ge sitt godkännande till Sveriges NATO-ansökan
så länge vi tillåter koranbränningar
och det ledde också till en debatt i Sverige
om det här är lämpligt kunde inte polisen ha förhindrat det
det var också den reaktion som kom i stora delar av omvärlden
kan inte den svenska polisen helt enkelt
förbjuda detta med hänsyn till allmänordning
rikets säkerhet och så vidare
det ledde också till demonstrationer
utanför svenska besiktningskontor i flera länder
utanför konsulater till Istanbul till exempel
på sociala medier så kallade Sverige rasistisk
i Sverige skulle ha givit en högre extrem
Islamofob, polisbeskydd
det här skulle man inte ha gjort
om han kritiserade någonting annat
och sen fanns det också ganska många röster
som uppmanade muslimer att vara rationella
att inte bry sig om någon som bränner papper med trycksvatta
Koranen är någonting mycket heligare
vi kan inte rycka ut i våldsamma protester
mot att någon bränner en kockett upplaga av Koranen
går den så att jämföra ett litterärt verk
som satansverserna och att bränna Koranen
en fråga man ställer sig i är väl
kan man kräva att ett verk eller en handling
ska ha en högre konstnärlig kvalitet
för att man ska försvara den handlingen
eller det verkets yttrandefrihet
naturligtvis inte, men det är givetvis lättare
att försvara Salman Rosti
som skrev en komplex och intressant roman
och det här är ju någonting helt annat
än att linda in en helig skrift i bacon
eller tända i eld på den
och då är vi framme vid den här personen
som bränner en Koran på medborgarplatsen
Vilka reaktioner får den bränningen?
Ja, det har nästan lätt till ännu starkare reaktioner

och där har man också mycket mer gått ifrån
att det skulle vara en enskild extremist
eller individ, man säger här
mycket starkare att Sverige bränner Koranen
och att man gör det dessutom
på Aidel Adha, den stora muslimska högtiden
Torstan, den 29 juni
dagen efter Koran bränningen
på medborgarplatsen i Stockholm
samlas hundratals irakiska demonstranter
utanför Sveriges ambassad i Bagdad
De tar sig över en mur
och stormar byggnaden
Några syns klättra upp på taket
och hålla upp en Koran
Andra tänder eld på ringboks flaggor
och skanderar
ja till Koranen, ja till Koranen
i gypten Saudi-Arabien, Syrien
och påver Franziskus
fördömer aktionen
Och tisdagen fjärde juli
går FN ut med att man kallar
till ett extrainsatt möte
med anledning av citat
Koranbränningarna i Europa, slutsitat
FN-talets personen Pascal Sim säger
att ökningen avplanerade
och offentliga uttryck av religiöst hat
är alarmerande
Men redan dagen efter
under onsdagen
rapporterar flera svenska medier
om nya ansökningar
för att bränna religiösa skrifter
i Stockholm, bland annat Koranen
Ja Cecilia
Vilka kraft är det som väljer
att utnyttja den här typen av provokationer?
Det finns ju flera ledare
som har intresse av att svartmåla
Sverige, är då han givetvis
med sina politiska intressen
av att hindra

Sveriges NATO-ansökan
och att få
dessa F-16-plan
som han vill ha av USA
Och sen har vi
Putin, som inte är någon större
koranvän, men som också har
fördömt Koranbränningen
i Stockholm
Men sen har vi ledare
i Saudi-Arabien i Jüpten, Iran
naturligtvis
flera av de odemokratiska
stater, diktaturer
som inte tillåter
någon utrandefrihet i andra
ärenden
som här släpper fram
ilska och demonstranter
och vill framstå
som de som försvarar
förtryckta muslimer i världen
vilket ju också
leder till starka reaktioner
i dessa länder, där man ser
de här ledarna som hycklare
Så det finns alltså
politiska motiv
bakom viljan att
svärta ner bilden av Sverige
Definitivt
Och det här har vi ju också sett
i kampanjen
och dess informationen mot
den svenska socialtjänsten
Det finns islamistiska grupper
som vill svartmåla
dessinformera
och skärpa motsättningarna
Och då tänker jag väldigt mycket
på det som terrornätverket
IS
skrev också
under sin storhetstid

om att man ville sutta ut
den så kallade gråsonen
alltså det kulturella fält
där den muslimska världen
och den västerländska sekulära världen
lever i harmoni
Det här var någonting som
extremisterna, islamisterna inom
IS ville krossa
skärpa misstänksamhet
I söndags fördömde
det svenska utrikesdepartementet
Koranbränningarna
Utrikesminister Tobias Bilström
kommenterar nu kritiken
citat
Det är viktigt att vi alltid står upp
för den grundläggande principen
om yttrandefrihet i Sverige
men yttrandefrihet går åt två håll
och det som är lagligt
är inte alltid lämpligt
Därför var det självklart för regeringen
att fördöma koranbränningarna
slutsittat
Alla pratar om
hur det här hänger ihop med Sveriges
NATO-ansökan
Finns det en risk att svenska politiker
går längre
i sina fördömmanden
än vad som är rimligt?
Det är ju någonting som väldigt många
debattörer
har pekat
Hur ovanligt det är
för det första att svenska regeringen
fördömer
en enskild
persons rätt
att utöva sin yttrandefrihet
genom att bränna en koran
och
att det här är

någonting som är skenad
för Sverige
att Sverige har
backat och bytt sig
för er lands krav
om det sen visar sig
att
F16-planen från USA
var avgörande för att
Turkiet skulle säga ja till Sverige
i NATO
så kommer det nog att leda till en ganska
omfattande debatt
om den svenska regeringens
eftergiftspolitik som många kallar dig
gentemot Turkiet
vad det gäller i koranbränningen
Jag tänker på
hotbilden mot Sverige
Hur påverkas den av
allt det här?
Den har förvärrat sig enligt
underrätter sig experter
och enligt de som studerar
mönster på
sociala medier
vilket ju också har gjort
väldigt många svenska politiker
och bedömare oberoliga
Det är därför vi nu ser en debatt
om att införa en lagändring
som skulle
göra det förbjudet
att bränna koranen
eller heliga skrifter i Sverige
precis som det är i flera andra
europeiska länder
som också är
demokratier som de flesta
som står för den åsikten
påpekar
Man får ju inte
hetsa mot grupper
i Sverige

Kan man inte påstå att det är folkgrupp de här koranbränningarna?

Ja, det finns ju ganska många som har använt det argumentet att det här är hets mot folkgrupp, det är hets mot muslimer men eftersom religionskritik är tillåtet och islam inte utgör någon folkgrupp utan en religion så anser de som är emot detta att det här går inte att tillämpa man kan inte tillämpa folkgrupp på islam, på en religion

Cecilia

Sverige har ju ofta en väldigt hög svansföring internationellt där svenska regeringar, månader av mänskliga rättigheter och humanism.

Hur påverkar den här senaste tidens koranbränningar bilden av Sverige utomlands?

Ja, på ett väldigt betydande sätt eftersom

Sverige dels har blivit ett slags gisslan ledare som

vill svartmåla Sverige är då han till exempel och eller

Putin och flera andra ledare i den muslimiska världen och det har också lyckats på sociala medier i kampanjen detta att få

det att framstå som om Sverige

uppmuntrar till koranbränningar och det skadar givetvis Sveriges ansende som en

[Transcript] Dagens Eko / Ledarna som hetsar mot Sverige efter koranbränningen

tolerant nation
som respekterar religion.
Tack Cecilia
Tack så mycket
Och det
var allt från Dagens Eko
Programledare var Karl Kadhammer
gäst Cecilia Oedén
och jag som producerade heter Katja Magnusson
För att höra mer om
varför det är så känsligt att bränna koranen
så rekommenderar vi också
i Dagens Mellanösten pod
den hittar du också i appen
Sveriges Radioplay